

МЕТАЛОГІЙНИЙ НАРАТИВ ВІЙНИ В СУЧАСНІЙ МІЛІТАРНІЙ ПОЕЗІЇ ЯК РЕПРЕЗЕНТАНТ ДУХОВНИХ ЗМІН У СВІДОМОСТІ УКРАЇНЦІВ

У статті розглянуто лінгвістичні виміри авторських поетичних рефлексій, які є відгуком на події в нашій державі після початку збройної агресії російської федерації, зокрема проаналізовано металогійний наратив війни в його спільних та індивідуально-авторських моделях і пропозиціях не лише як форм об'єктивації художнього мовомислення в тексті, а як репрезентантів важливих ціннісних і ментальних трансформацій в мовосвідомості українців. Здійснено спробу дослідити мовні вияви метафоротворення як засобу продукування словесних образів, зокрема образу війни як дисгармонії та зла.

Ключові слова: *мілітарна поезія, образ війни, металогійний наратив, метафора, трансформації.*

Radchenko, Y. The Metalogical Narrative of War in Modern Military Poetry as a Representative of Spiritual Transformations in the Consciousness of Ukrainians. *The relevance of the chosen topic is determined by the fact that contemporary Ukrainian military poetry remains within the field of active linguopoetic, literary, and cultural studies. Since 2014, the ongoing armed aggression of Russia against Ukraine has transformed the paradigm of peaceful life, causing profound shifts in the linguistic consciousness of Ukrainians. These transformations are primarily reflected in art, particularly in literature. The metalogical narrative of war, as a form of objectifying poetic thought in the text and a means of comprehending the national experience, becomes a significant instrument for representing spiritual transformations, self-identification, and the linguistic memory of the nation. Therefore, the choice of research topic aligns with current scholarly trends in linguistics, particularly in linguopoetics.*

The purpose of the study is to investigate the structural and semantic characteristics of the metalogical narrative in contemporary wartime poetry, focusing on its general and individual-author models and manifestations. Accordingly, the following objectives have been defined:

- 1) to clarify the essence of the concept of metalogical narrative in the context of modern linguopoetic approaches;*
- 2) to define the characteristics of metaphor as a trope that serves as a key representative of the metalogical narrative;*
- 3) to outline the linguistic and aesthetic means of creating the metalogical narrative of war in the works of contemporary Ukrainian poets, in particular to examine the role of metaphor in modelling the image of war and reflecting the spiritual transformations occurring in the linguistic consciousness of Ukrainians;*

4) to analyse how, through the metalogical narrative of war, the collective memory, national identity, and spiritual resilience of Ukrainians are actualised.

As a result of the study, the essence of the concepts 'metalogical narrative' and 'metaphor' has been revealed. It has been generalised that the metalogical narrative of war in contemporary Ukrainian military poetry presents a complex linguistic and aesthetic structure that reflects the nation's spiritual experience and its struggle for freedom. It has been found that the authorial metaphorical modelling of the image of war occurs through its depiction as disharmony and destructive force. The contemporary poetic discourse demonstrates profound transformations in the linguistic consciousness of Ukrainians, such as the neutralization of death, the awakening of deep patriotic feelings, the realization that unity is the fundamental force resisting aggression, as well as the awareness of the importance of armed struggle for independence as a prerequisite for a happy future and as an existential paradigm of the nation's being.

Keywords: military poetry, image of war, metalogical narrative, metaphor, transformation.

Вступ

Із початком широкомасштабного вторгнення росії в Україну поетичне слово, просякнуте мілітарним духом, набуває особливого звучання, стає символом супротиву й боротьби, мовотворчістю, що є не лише виявом художніх рефлексій про зруйновану парадигму мирного життя, а й фіксацією змін у свідомості сучасного покоління. Поетеса Тетяна Власова, осмислюючи події 2022 року в площині віршованого тексту, влучно зазначає: *Так багато війни. Розкажи мені правду або промовчи / В кожне слово впиватися спрагло – це не зрівняєш ні з чим. / Наші часи колись перепишуть із твоїх повідомлень і записів. / Знаєш, тут так багато захищеності і так багато беззахисності* (Коверська, 2023: 39). Війна як масштабна руйнівна сила, як символ смерті, убивств, каліцтв, сліз, горя, катувань, знищення, втрати домівок і духовної опори, зламаных доль і життєвих трагедій стала щоденною реальністю для мільйонів українців. Когорта митців, зокрема Катерина Бабкіна, Тетяна Власова, Павло Коробчук, Мар'яна Лелик, Лала Тарапакіна, Катерина Калитко, Марина Пономаренко, Сергій Татчин, Ірина Цілик, Юлія Ілюха, Павло Вишебаба (твори саме цих авторів було обрано нами як ілюстративний матеріал для дослідження), вербалізували її образ у численних поезіях, де відбито не лише сприйняття війни, а й репрезентовано процес трансформацій, зокрема духовних, що відбуваються з людиною.

Слід відзначити, що «нова хвиля» мілітарної поезії, що з'явилася 2014 року й набула нового звучання після 2022, обумовила появу нових мовознавчих розвідок, у яких здебільшого досліджують особливості риторики війни (Маленко, 2016) та репрезентації її образу в сучасному українському поетичному дискурсі (Літвінова, 2022), а також аналізують лінгвопоетику новітніх поетичних рефлексій, «що є не тільки <...> унікальною обсервацією тих чи тих подій, а реалістичною художньою експлікацією боротьби звичайних українців «за свій дім, землю, незалежність»» (Стецик & Стецик, 2023).

Так, за визначенням Інни Літвінової, «після 24 лютого 2022 року спостерігаємо нову хвилю воєнної поезії, яка має певні специфічні особливості, риторику, стилістику тощо» (Літвінова, 2022: 104). Тож науковці насамперед присвячують свої розвідки вивченню важливих мовознавчих питань, що дозволяють визначити, проаналізувати, постулювати певні лінгвокреативні та стилістичні тенденції, зробити висновки про особливості мовотворчості сучасних авторів, які поетично осмислюють і вербалізують воєнну дійсність у площині художніх текстів. З огляду на це обрана тема дослідження та його мета – визначити структурно-сміслові характеристики металогійного наративу сучасної поезії воєнної доби в його спільних та індивідуально-авторських моделях і пропозиціях – є актуальною для наукових пошуків.

Відповідно до мети розвідки визначено такі завдання:

- 1) з'ясувати сутність поняття *металогійний наратив* у контексті сучасних лінгвопоетичних концепцій;
- 2) визначити характеристики метафори як тропа, що слугує ключовим репрезентантом металогійного наративу;
- 3) окреслити мовно-естетичні засоби створення металогійного наративу війни у творах сучасних українських поетів, зокрема дослідити роль метафори в моделюванні образу війни й відображенні духовних трансформацій, що відбуваються в мовосвідомості українців;
- 4) проаналізувати, як через металогійний наратив війни відбувається актуалізація колективної пам'яті, національної ідентичності та духовної стійкості народу.

Тож сьогодні дослідження металогійного наративу як форми поетичного осмислення національного досвіду, що стає значущим інструментом репрезентації духовних трансформацій, самоідентифікації та мовної пам'яті народу, має наукову новизну й перебуває в руслі сучасних лінгвопоетичних студій.

Методи дослідження

У розвідці використано описовий метод із метою аналізу останніх наукових пошуків і публікацій з обраної теми, а також визначення теоретико-поняттєвого апарату дослідження. Для відбору, первинного осмислення та узагальнення ілюстративного матеріалу, зокрема українських поезій мілітарної тематики сучасних авторів та визначення в них виразних засобів метафоротворення, застосовано метод лінгвістичного спостереження; для характеристики металогійного нарративу війни на основі метафоричного моделювання її образу – методи контекстуального та стилістичного аналізу.

Виклад основного матеріалу

Аналізуючи мову поезії воєнної доби, зокрема останніх трьох років, ми насамперед апелюємо до поняття *металогійний нарратив* як форми об'єктивації художнього мовомислення в тексті, що є «виявом внутрішніх настанов автора бачити й відтворювати світ у певний спосіб, зокрема за допомогою складних асоціативних образів, що ґрунтуються на зіставленні реалій дійсності» (Маленко, 2011: 184), *метафоризованої оповіді*, що «побудована за особливими образно-символічними кодами і яка спирається на смислову кореляцію внутрішнього (почуття, стан, рецепція) й зовнішнього (природні об'єкти та явища) у творенні словесної образності» (Маленко, 2011: 186), *універсального символічного коду*, «у якому зберігаються логічні зв'язки семіотичних знаків» (Селіванова, 2006: 325). У цьому контексті спроби дослідити мовні вияви лінгвокреативної діяльності митців щодо продукування словесних образів, зокрема металогійного моделювання образу війни як дисгармонії, тобто розладу, порушення відповідності чого-небудь із чимось, різнобою (Бусел, 2005: 297), розширюють уявлення про природу індивідуального авторського художнього світосприйняття, а також дозволяють узагальнити, як змінена дійсність вплинула на ментальність і духовний світ українців.

Слід зауважити, що ключовим репрезентантом металогійного нарративу є *метафора* як «ментально-вербальний конструкт, створений на основі аналогії або асоціативної подібності одного об'єкта з іншим, що вже має найменування, у процесі пізнавальної діяльності людини і призначеного для його характеристики та номінації», як «семантико-когнітивна модель – наявна у свідомості носіїв мови регулярна схема

вербалізації корелятивних в аналогово-асоціативному плані понять» (Кравцова, 2022: 68).

Дослідження структурно-сміслових характеристик металогійного наративу сучасної української поезії воєнної доби в його спільних та індивідуально-авторських моделях і пропозиціях дозволяє не лише зробити висновки про характер поетичної свідомості конкретного автора, а й визначити особливості світосприйняття українства, адже, як зазначає Юлія Кравцова, «метафорика будь-якої мови відображає особливості національного образного сприймання світу, тому метафоричне моделювання допомагає встановити основні тенденції та закономірності колективного образного мислення тієї чи тієї етнокультури на певному етапі її еволюції» (Кравцова, 2022: 66). Поділяємо думку дослідниці й у своїй розвідці, аналізуючи металогійний наратив війни, спираємося на її твердження про те, що саме моделі метафоризації «відображають національні стереотипи образного аналогового й асоціативного мислення будь-якої етнокультурної спільноти або індивідуальні уявлення про світ певного носія мови на конкретному етапі історичного розвитку» (Кравцова, 2022: 68).

Війна, яка змінила парадигму мирного життя українців, насамперед вплинула на їхню свідомість, емоційно-вольову сферу, ментальність, спонукала переосмислити цінності, загострила відчуття, сформувала нову психологію «не пробачимо ніколи», навчила жити сьогодні, спричинила парадоксальне нівелювання смерті, адже герої не вмирають. Реакцією на нову дійсність стала поява багатьох поетичних творів мілітарної тематики, які засвідчили, що зазначені трансформації мають багатовимірний характер (від відчуття дисгармонії, страху, люті, безнадії, невпевненості в майбутньому, переживання горя, бажання помсти до внутрішнього зміцнення й загартованості, утвердження віри в перемогу, сподівань на краще), і ця поліаспектність особливо увиразнюється за допомогою оригінальних, експресивно насичених авторських метафор різного структурного моделювання: *У неї серце розбите бомбами і ракетами / Шкіра її тонка, за відчуттями – ніби обідрана / Якби ж вона могла плакати, то сльози б лилися відрами* (Пономаренко, 2023: 17); *Змолоду бережи свою лють, подруго, / Поливай її іноді, як невибагливі сукуленти / Коли світ стане розбитим і подраним, / Лють твоя стане тобі скелетом* (Ponomarenko, 2023, p. 9); *Мале моє срібло, які ми смішні*

з тобою, / які ми крихкі та вперті – ми і наші дома. / Нічний потік прорізується поміж бою та болю, / Сирени не відрізнити від янгольської сурми (Коверська 2023: 29); **Війна стирає межі між «правильно» і «неправильно»** – / у неї свої кордони. / **Розпечена гума зчорнілих днів натягнута міцно від краю до краю.** / Він бачив, як тим, хто несе хрести, чола янголи витирають. / **Він зіцілює зуби, стискає кулак** / – аж **сочиться час** з побілілих пальців. / Світ вже не буде таким, як був. **Сильнішими стануть і віра, і щастя** (Коверська, 2023: 45); **Не кажи мені, як ти – щось легше скажи мені.** / **Адже кожен, навіть найменший камінь, у цій війні / обернувся на зброю, щоб боронити своє** (Коверська, 2023: 19); **Боже, не кляни мене і не сором,** / **віра моя міцна, та любов міцніша,** / **хай ворогів усіх поглине пеклом Содом,** / **навіть у пеклі їхнім смертям я втішуся** (Коверська, 2023: 203).

Наведений ілюстративний матеріал дозволяє зробити висновки: мілітарна поезія, з одного боку, слугує засобом осмислення та відбиття реалій воєнної доби, зокрема спричиненої збройною агресією життєвої дисгармонії, а, з іншого, «стає надійним дороговказом у пошуку психологічної опори» (Стецик, & Стецик, 2023: 102), адже саме «поезія, що народилася після 24 лютого, засвідчила принципово інший, інакший спосіб образного мовомислення, у якому знято одвічний парадокс – поєднати позірно непоєднуване, алогічне: мову війни з мовою поезії» (Стецик, & Стецик, 2023: 103).

Також, на нашу думку, за допомогою авторських метафор як репрезентантів металогійного нарративу і як мовного засобу сенсотворення поет може не лише «візуалізувати» предметні виміри дисгармонійної й руйнівної воєнної дійсності, створити відповідний певній події контекст (**міські руїни задимлені, сірий окопний бруд.** / **Найдовше з нами лишаються навзаєм завдані рани,** / **знання про те, як дихали, як засинали тут,** / **як чули, що світ хитається,** а тоді **завмирає.** **Ця болісна різкість ранку, пекуча його новизна** (Коверська, 2023: 29), а й висловити світоглядну позицію цілого покоління, яка тенденційно полягає у наступних аспектах:

викритті антигуманної сутності війни, її спустошливого впливу на душу людини: **«Ця війна зробила мене жахітно вільним / Бога немає, отче, і це першопричина свободи / Якщо Ви в нього вірите в нього милосердного – білобородого / Передайте йому каяття / Перекажіть, що від мене / Передайте також – я більше не братиму полонених» /**

Чоловік іде. Кроки його важкі, **замість серця – кривавий згусток** / Священник дивиться в книжку. Всередині пусто (Пономаренко, 2023: 22); **Та щоначі підходить вода аж під горло, / і я стаю дибки, / обертаюся на загату, / стримую своїми непоказними грудьми / буйну повинь мулкуватого страху** (Коверська, 2023: 62);

плеканні патріотизму, ушануванні захисників, їхнього героїзму, стійкості, уболіванні за долю воїнів: **Бог сидить, читає, тремтить телефон у його руці, / каже: «Як багато дякують невгамовні ці українці!»** / Головою хитає, і поки я чаю йому несучу, він питає: **«А хто такі ЗСУ? / Бачу, ваші люди щоденно моляться ЗСУ та мені, / напевно, ми ваші два українські боги на цій війні!»** (Коверська, 2023: 57); **трос контужених. але, слава богу, живі. / матимуть свіжу постіль / а вляжеться ув очах туман, межи ребер клекіт – за тиждень-другий зможуть стати до бою** (Татчин, 2023);

засудженні ворогів, висловленні ненависті та зневаги до них, прагнення їх знищити: **хай ворогів багато, але хай ляжуть тут вороги. / танцюю для них, моя пташко, вперто без жалю і каяття. / бо це танець їхньої смерті, бо це танець твого життя** (Коверська, 2023: 215);

культивування єдності як сили, що протистоїть агресорам: **В темряві чіткіше видно об'єми нашого повстання. / В темряві виявляється світло багатомільйонної людини. / Виявляється, що емоції помиратимуть останніми. / Виявляється, що поезія стійкіша за будинки** (Коверська, 2023: 209);

сприйнятті любові як порятунку: **Любов може стулити до купи розчухнуті ран краї / зможе жити собою потужні ріки та ручаї / зможе зняти напругу, оплакати щедро кожну пролиту кров** (Коверська, 2023: 57) тощо.

Слід зауважити, що аналіз металогічного нарративу сучасного поетичного дискурсу дозволяє зробити висновки про те, що для українського народу стало очевидним усвідомлення незворотності та надважливості смертельної збройної боротьби за незалежність як передумови щасливого майбутнього та екзистенційної парадигми існування нації. Саме тому в багатьох поезіях мілітарної тематики звучить мотив «стояти до кінця», віри у звільнення тимчасово захоплених регіонів, відновлення територіальної цілісності країни попри необхідність заплатити за це найвищу ціну – віддати життя, як-от у

віршах Ірини Цілик та Павла Вишебаби, де метафоричні моделі, посилені зокрема компаративними чи увиразнені стилістичними фігурами, слугують засобом утілення авторського задуму, що є своєрідною проекцією майбутнього – щоб подолати ворогів, українці готові на все: *Ми будемо битися за кожен сантиметр цієї землі, / ми оплакуватимемо кожного воїна, / кожному загублену душу, / кожному зламану стеблину, / кожне розорене гніздо, / кожен зруйнований світ, / кожному випалену пустку у тім краю, / де так радісно буяли квітучі вишні та абрикоси. / Ми живим щитом станемо в бій / поміж одвічними ворогами — добром і злом* (Сливинський, 2023: 175–176); *Український світанок зійде над Донецьким краєм, / хтось із нас неодмінно до ночі в цю землю ляже. / Тільки думка майне, як заправиш в ріжок набої, / що ти жив – як простий чоловік, а помреш як воїн* (Сливинський, 2023: 255).

Висновки

Отже, основним репрезентантом металогійного наративу війни в сучасній мілітарній поезії є різноструктурні метафоричні моделі, що слугують засобом образного осмислення дисгармонії, спричиненої збройною агресією російської федерації, показу справжніх масштабів лиха, трансляції авторських сенсів щодо парадоксальності в сприйнятті людиною смерті та пошуку духовної опори, утілення багатомірності відчуттів і переживань, викликаних руйнівними реаліями, фіксації духовних змін, зокрема усвідомлення необхідності збройної боротьби за незалежність як екзистенційної парадигми існування нації. Також вони відображають складність мовного механізму, зокрема метафоротворення, та його зв'язок із історичним, соціальним і культурним контекстом, що впливає на формування світоглядних позицій сучасного покоління. Дослідження металогійного наративу війни відкриває широкі можливості для подальших наукових розвідок у царині лінгвопоетики, поглиблюючи розуміння того, як через мову поезії формуються духовні сенси українського світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бусел, В. Т. (Уклад. і ред.) (2005). *Великий тлумачний словник сучасної української мови* (з дод. і допов.). К.; Ірпінь: ВТФ «Перун». Узято з <https://archive.org/details/velykyislovnnyk/page/296/mode/2up?view=theater&q=%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%8F>. 2. Кравцова, Ю. В.

(2022). Типи і параметри метафоричних моделей. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*, 56, 66–70. 3. **Літвінова, І. М.** (2022). Репрезентація образу війни в сучасній українській поезії (на матеріалі текстів за березень–травень 2022 року). *Мовознавчий вісник. Збірник наукових праць*, 33, 103–109. 4. **Маленко, О. О.** (2011). Авторська нарація як дискурсивне втілення художнього мовомислення (на матеріалі української поезії). *Українське мовознавство: міжвідомчий науковий збірник*, 41/1, 184–188. 5. **Маленко, О. О.** (2016). Риторика війни в сучасному українському поетичному дискурсі. *Український світ у наукових парадигмах: зб. наук. праць, вип. 3*, 105–113. 6. **Селіванова, О.О.** (2006). *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава: Довкілля-К. 7. **Стецик, М. С., Стецик, А. В.** (2023) «Вірші – як турнікети» (лінгвопоетика дискурсу великої війни). *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*, 19, 100–106. Узято з http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2023/NV_2023_19/15.pdf

ДЖЕРЕЛА

8. **Коверська, Надія** (Упоряд.) (2023). *Книга Love 2.0. Любов і війна: збірка поезій*. Київ: Книголав. 9. **Пономаренко, Марина** (2023). *Книжка любові і люті: поезія*. Львів: Видавництво Старого Лева. 10. **Сливинський, Остап** (Упоряд.). (2023). *Поміж серен. Нові вірші війни: збірка поезій*. Харків: Віват. 11. **Татчин, Сергій** (2023). “...Не відпускай мене – і сніг розтане”. *Українська літературна газета*. квітень 2023. Ч. 4 (348). Узято з https://litgazeta.com.ua/slovo-zbroia/serhij-tatchyn-ne-vidpuskaj-mene-i-snih-roztane/?fbclid=IwY2xjawI2_v1leHRuA2FlbQIxMQABHSKUWdHBZl0MbWbZXDcme-fui2yjTyXCsqk3DlZpfhUjCWP0ka5yN9Z_ALA_aem_tkXkLNgI9PHDSfZJZnzkGQ

REFERENCES

1. **Busel, V. T.** (Ed. and comp.) (2005). *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrain-skoi movy (z dod. i dopov.)* [Large Explanatory Dictionary of the Modern Ukrainian Language (with appendices and additions)]. K.; Irpin: VTF «Perun». Retrieved from <https://archive.org/details/velykyislovnyk/page/296/mode/2up?view=theater&q=%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%8F> [in Ukrainian]. 2. **Kravtsova, Yu. V.** (2022). Typy i parametry metaforychnykh modelei [Types and Parameters of Metaphorical Models]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Filolohiia – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Philology*, 56, 66–70 [in Ukrainian]. 3. **Litvinova, I. M.** (2022). Rerezentatsiia obrazu viiny v suchasni ukrainiskii poezii (na materiali tekstiv za berezen-traven 2022 roku) [Representation of the Image of War in Contemporary Ukrainian Poetry (as evidenced by texts from March–May 2022)]. *Movoznavchyi visnyk. Zbirnyk naukovykh prats – Linguistic Bulletin: A Collection of Scientific Works*, 33, 103–109 [in Ukrainian]. 4. **Malenko, O. O.** (2011). Avtorska naratsiia yak dyskursyvne vtleniia khudozhnoho movomyshlennia (na materiali ukrainiskoi poezii) [Authorial Narration as a Discursive Embodiment of Artistic Linguistic Thinking (as evidenced by Ukrainian poetry)]. *Ukrainske movoznavstvo: mizhvidomchyi naukovyi zbirnyk – Ukrainian Linguistics: Interdepartmental Scientific Collection*, 41/1, 184–188 [in Ukrainian]. 5. **Malenko, O. O.** (2016). Rytoryka viiny v suchasnomu ukrainskomu poetychnomu dyskursi [The Rhetoric of War in Contemporary Ukrainian Poetic Discourse]. *Ukrainskyi svit u naukovykh paradyhmakh: zb. nauk.*

prats – *Ukrainian world in Scientific Paradigms: Collection of Scientific Works*. Kharkiv: KhIFT, Vyp. 3, 105–113 [in Ukrainian]. 6. **Selivanova**, O. O. (2006). *Suchasna lnhvistyka: terminolohichna entsyklopediia [Modern Linguistics: Terminological Encyclopedia]*. Poltava: Dovkillia-K [in Ukrainian]. 7. **Stetsyk**, M. S., & Stetsyk, A. V. (2023) «Virshi – yak turnikety» (linhvopoetyka dyskursu velykoi viiny) [«Poems are like Turnstiles» (Linguopoetics of the Great War Discourse)]. *Naukovyi visnyk DDPU imeni I. Franka. Seriia: Filolohichni nauky (movoznavstvo) – Scientific Bulletin of the I. Franko DSU. Series: Philological Sciences (Linguistics)*, 19, 100–106. Retrieved from http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhivnomerov/2023/NV_2023_19/15.pdf [in Ukrainian].

SOURCES

8. **Koverska**, Nadiia (Ed.). (2023). *Knyha Love 2.0. Liubov i viina [The book Love 2.0. Love and violence]: zbirka poezii*. Kyiv: Knyholav [in Ukrainian]. 9. **Ponomarenko**, Maryna (2023). *Knyzhka liubovi i liuti [The Book of Love and Fury]: poeziia*. Lviv: Vydavnytstvo Staroho Leva [in Ukrainian]. 10. **Slyvynskyi**, Ostap (Ed.). (2023). *Pomizh seren. Novi virshi viiny [Amid the Sirens: New War Poems]: zbirka poezii*. Kharkiv: Vivat [in Ukrainian]. 11. **Tatchyn**, Serhii (2023). «...Ne vidpuskai mene – i snih roztane» [Don`t let me go – and the snow will melt]. *Ukrainska literaturna hazeta – Ukrainian literary newspaper*, 4 (348). Retrieved from https://litgazeta.com.ua/slovo-zbroia/serhij-tatchyn-ne-vidpuskaj-mene-i-snih-roztane/?fbclid=IwY2xjawl2_v1leHRuA2FlbQIxMQABHKSUWdHBZl0MbWbZX-Dcmeui2yjTYXCsqk3DlZpffhUjcWP0ka5yN9Z_ALA_aem_tkXkLNgI9PHDSfZJZnzkGQ [in Ukrainian].

Радченко Юлія Вікторівна – аспірантка кафедри українознавства і лінгводидактики імені професора О. Г. Муромцевої, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; вул. Алчевських, 29, м. Харків, 61002, Україна.

E-mail: ulia_radchenko@i.ua

<https://orcid.org/0009-0005-1652-2297>

Radchenko, Yuliia – PhD student of the Prof. O. H. Muromtseva Department of Ukrainian Studies and Language Didactics, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; 29 Alchevskikh st., Kharkiv, 61002, Ukraine.

Дата першого надходження статті до видання – 28 вересня 2025 р.

Дата прийняття статті до друку після рецензування – 28 жовтня 2025 р.

Дата публікації статті у виданні – 10 грудня 2025 р.

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Радченко Ю. В. Металогійний наратив війни в сучасній мілітарній поезії як репрезентант духовних змін у свідомості українців. *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна. Харків, 2025. Вип. 63. С. 160–169. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2025.63.12>

APA: Радченко, Ю. В. (2025). Металогійний наратив війни в сучасній мілітарній поезії як репрезентант духовних змін у свідомості українців. *Лінгвістичні дослідження*, 63, 160–169. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2025.63.12>